

Одређивање тренда  
као алата техничке  
анализе

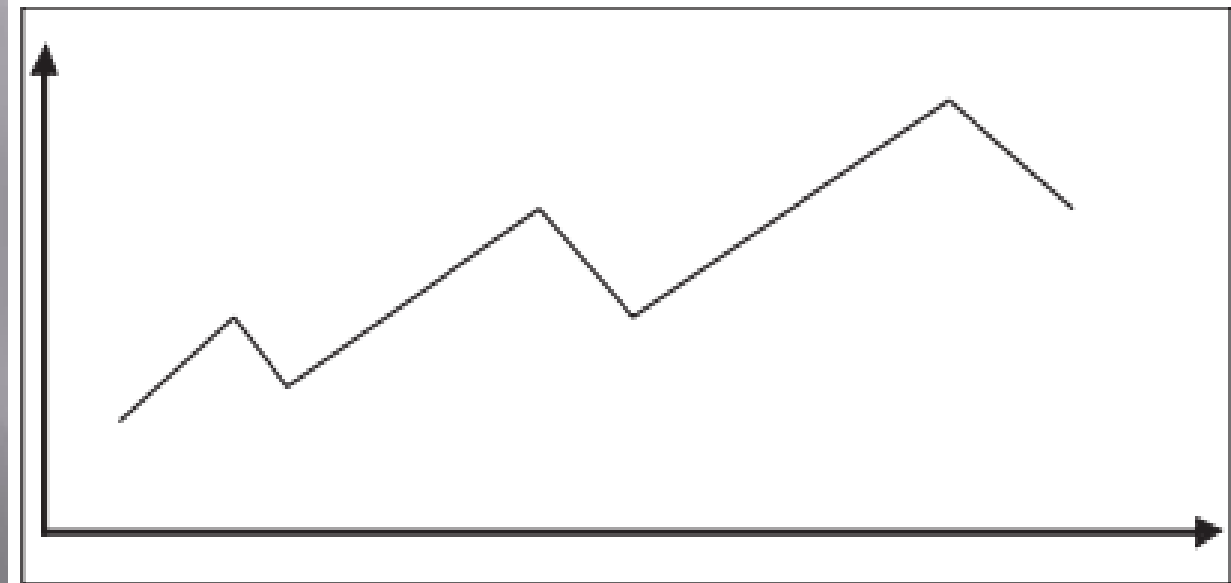
# Садржај

1. Тренд као алат техничке анализе
2. Техничка и фундаментална анализа
3. Употребљивост тренда као алата
  - a) Примјена тренда у истраживањима
  - b) Специфичности примјене тренда у истраживањима
4. Предности и слабости тренда као алата техничке анализе

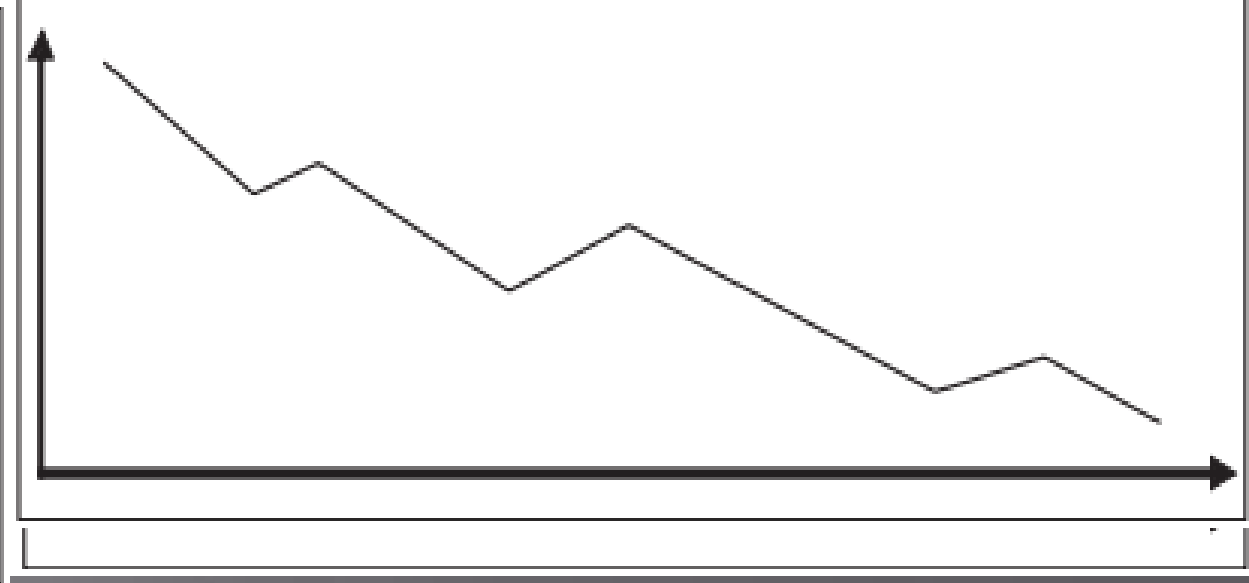
# Тренд као алат техничке анализе

Са становишта техничке анализе, тренд представља правац кретања тржишних параметара – у првом реду цијене, али и обима промета хартија од вриједности у одређеном временском периоду.

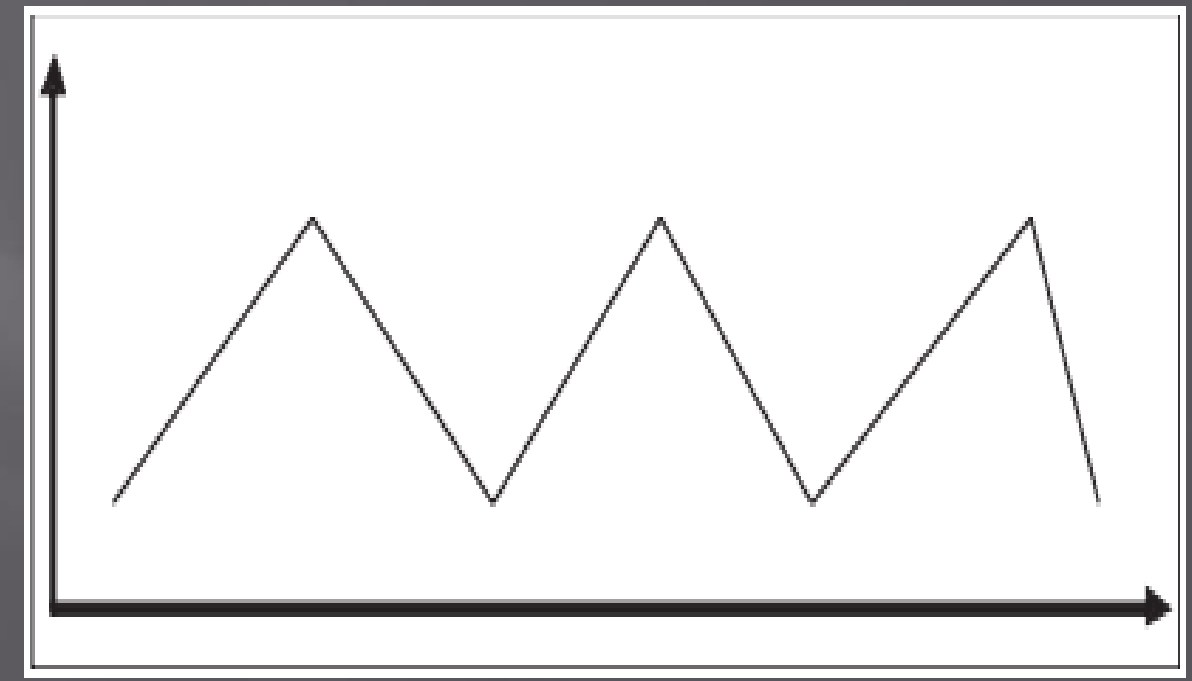
Врсте тренда:



Узлазни тренд



Силазни тренд



Раван тренд

# Техничка и фундаментална анализа

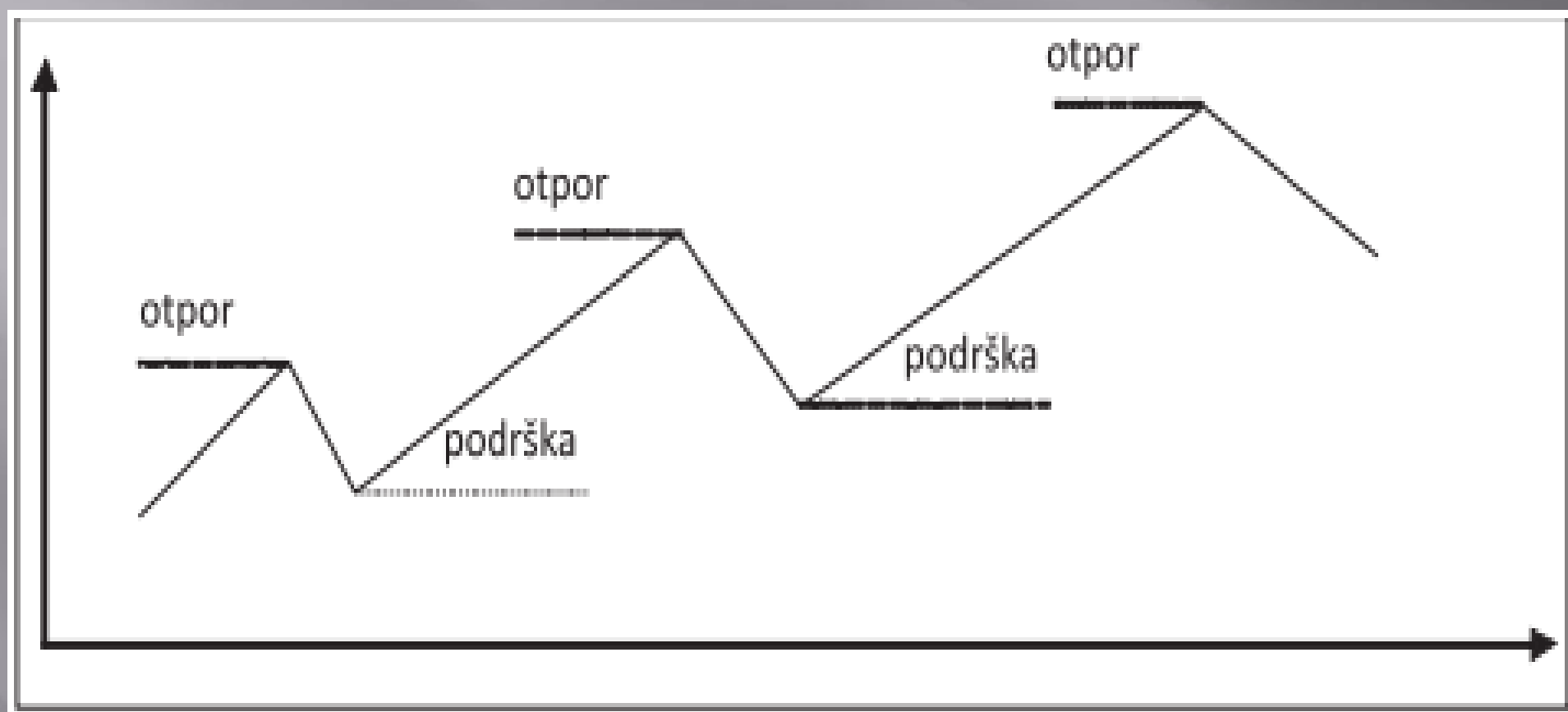
## Појам и разлике

Техничка анализа	Фундаментална анализа
Праћење кретања цијена на тржишту и доношење одлука на основу тих информација	Проналази разлоге зашто се цијене на тржишту крећу баш на тај начин
Фокус на графичке приказе, тржишна кретања, карактеристичне информације	Основни инструмент: финансијски коефицијенти који указују на евентуалну неефикасност тржишта
Краћи временски период	Дужи временски период

Техничка анализа доводи инвеститоре до **бржег доношења одлуке** о инвестицији, док фундаментална ипак захтијева дужи временски период за доношење одлуке.

# Употребљивост тренда као алата техничке анализе

Тачке подршке и отпора су *први сигнали промјене кретања тренда* код праћења трендова и идентификације карактеристичних узорака тренда и баш због тога су ове тачке **веома важне** у примјени техничке анализе. ●  
Ове тачке су **результат дјеловања** понуде и тражње на тржишту.



Код праћења оваквог тренда потребно је обратити посебну пажњу **сваком наредном врху**, односно тачки отпора, у односу на вриједност претходне тачке отпора, да ли је његова вриједност **виша од претходне**.

# Четири врсте инвеститора

У складу са самом тенденцијом тренда, његовом врстом, као и тачкама подршке и отпора које уочавамо, на тржишту можемо примјетити различите врсте инвеститора, посматрано у контексту њихових одлука на тржишту.

Када цијена хартије од вриједности расте и када је идентификован узлазни тренд, то су:

1. Инвеститори који се налазе у дугој позицији:  
који купују ХОВ.
2. Инвеститори који се налазе у краткој позицији:  
који продају ХОВ.
3. Инвеститори који су напустили позицију у овој ХОВ: продали су ову ХОВ и више је не посједују.
4. Инвеститори који још увијек немају јасан став о уласку на тржиште посматране ХОВ

# Примјена тренда у истраживањима

➤ Иако се у пракси користе многе врсте дијаграма у оквиру техничке анализе и сви се међусобно разликују по начину конструкције и по намјени, као најчешће кориштене можемо издвојити:

1. „*bar*“ дијаграм и
2. „*candlestick*“ дијаграм.

➤ У оквиру ових **дијаграма** вриједи правило да се у координатним системима на „*x*“ оси представља проток времена, док се кретање цијена прати на „*y*“ оси.

# „Bar“ дијаграм

➤ Један од најчешће кориштених дијаграма којима се прате ХОВ.

➤ Овај дијаграм за сваки дан трговања хартијом од вриједности даје четири информације:

1. цијену отварања
2. закључну цијену (цијену коју ХОВ има у моменту отварања, односно затварања тржишта), те
3. највишу и
4. најнижу цијену по којој су закључене трансакције ХОВ у току дана.



„Bar“ дијаграм



# „Candlestick“ дијаграм

➤ Ова врста дијаграма је базирана на истим подацима као и већ поменути „Bar“ дијаграм, али графички приказ дневне линије изгледа нешто другачије.

➤ Основна линија овог дијаграма ће бити *распон између најниже и највише цијене*, а око те линије се исцртава *правоугаоник* чија доња и горња страница *представљају ниво цијене отварања и закључне цијене*.

➤ Дакле, цијена отварања у „Bar“ дијаграму је представљена *хоризонталним* линијама, док је код „Candlestick“ дијаграма представљена *правоугаоником*.

Примјер „Candlestick“ дијаграма у односу на „Bar“ дијаграм



# Специфичности примјене тренда у друштвеним истраживањима

- Тренд представља комбинацију индивидуалних дијелова информација о *историјским дешавањима* која, када их тумачимо заједно као **цјелину**, дају јасне закључке и значајне шаблоне
- Специфичност тренда огледа се у томе што је визуелан и логички једноставан за употребу
- Неки техничари се држе тврдње да је најбоље користити „Candlestick“ дијаграм, други више користе математичке показатеље, мада већина техничара ипак користи **комбинацију више алата** да би дошли до одговора на жељена питања

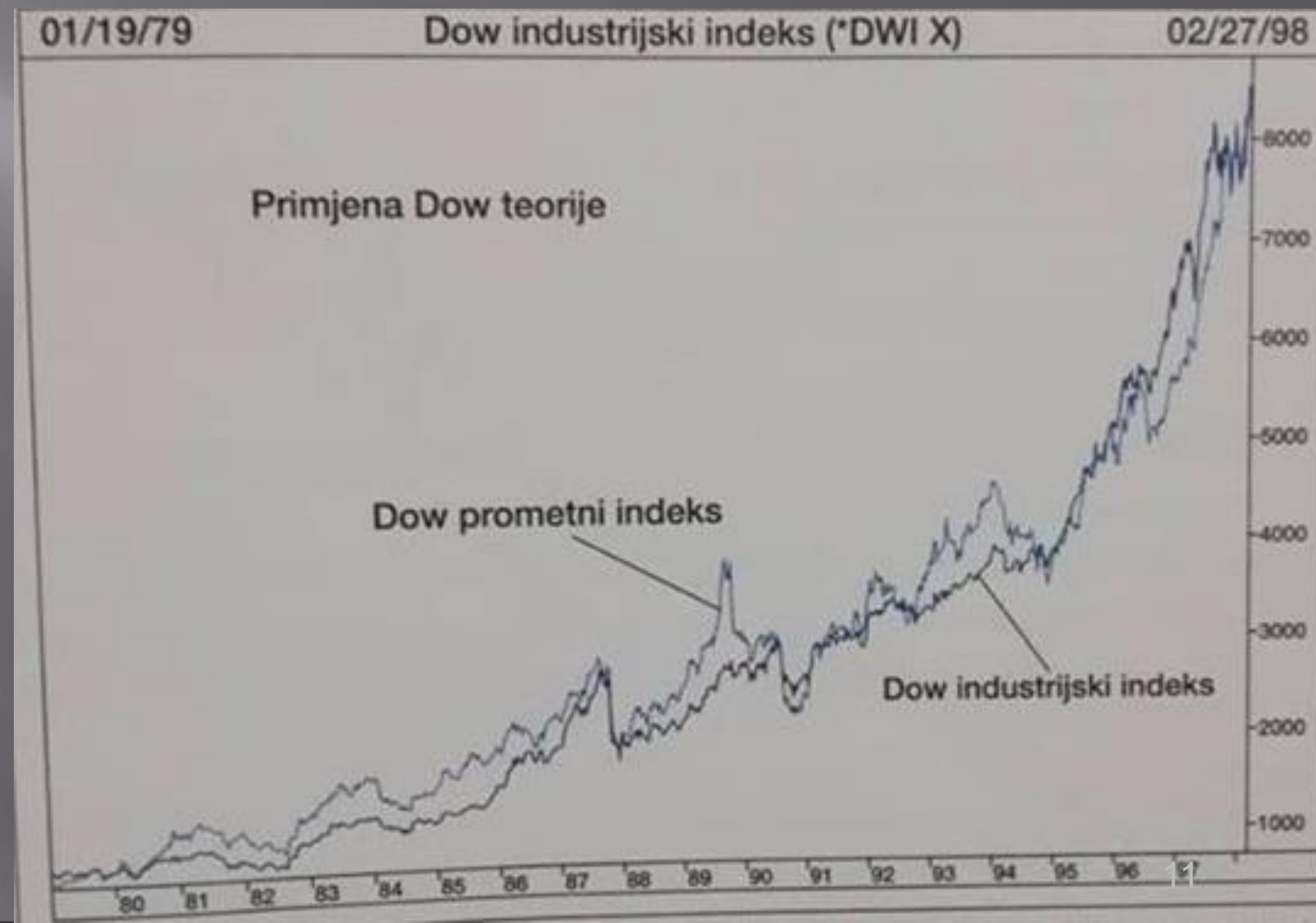
# Специфичности примјене тренда у друштвеним истраживањима

Према мишљењу већине аутора, тренд се састоји из следећа три дијела:

- Примарни дио
- Секундарни дио
- Мањи тренд

• Када упоредимо ову подјелу са *Дауовом подјелом*, примарни тренд би за Дауа представљао *плиму*, секундарни или средњорочни би представљао *валове*, док је за мањи тренд говорио да се понаша као *гибање мора*.

*Дау* заправо користи *акције као економски показатељ*



# Предности и слабости тренда као алата техничке анализе

Предности	Слабости
Брз, мјерљив и провјерљив метод предвиђања будућих кретања	Тачност и поузданост закључака директно зависи од података и евентуалних грешака у тумачењу
Могућност поређења између више компанија, али и у оквиру саме индустрије	Селекција базне године
Базира се на историјским подацима који су углавном доступни	Отежано одржавање конзистентности
Није потребан додатни инпут или аутпут за коначан резултат	Упитна корисност у инфлаторним временима
Корисност у оквиру компаративне анализе	Претпоставља се да неће доћи до нових утицаја током спровођења анализе, што у пракси углавном није случај
Мјерење профитабилности, ликвидности и солвентности	

# Закључак

- Тренд означава одређени правац кретања цијена, па је главни задатак техничке анализе управо уочавање и анализа трендова, тј. њихових карактеристика од тренутка њиховог настајања
- Концепт тренда је један од најважнијих елемената у анализи тржишта. Тренд представља смјер кретања тржишта
- Техничка и фундаментална анализа имају своју примјену у пракси, често се користе и у комбинацији. Али, техничка анализа ипак даје брже резултате
- Најчешће кориштени дијаграми у пракси су “Bar” дијаграм и “Candlestick” дијаграм.
- Узимајући у обзир све карактеристике тренда, сматра се да коришћењем тренда као алата техничке анализе можемо доћи до веома значајних закључака о наредним корацима на тржишту, али у комбинацији са другим алатима.